

Sola kommune
Postboks 99
4097 SOLA

Kontakt saksbehandler

Tonje Fjermestad Aase,

Hørings svar kommunedelplan for klima og miljø 2021- 2031, Sola

Dette er en omfattende plan som er lettlest og har mange gode og konkrete mål og tiltak. Den legger opp til utstrakt samarbeid og medvirkning fra næringsliv og innbyggere. Kommunen vil ta en aktiv rolle i den grønne omstillingen, og har her en bred og helhetlig tilnærming til miljø og klima.

Vi viser til høringsforslag til kommunedelplan for klima og miljø for Sola kommune, 2021-2031, sendt ut 9. april 2021. Planen skal ta for seg de viktigste utfordringene når det gjelder klima, miljø og natur i Sola kommune. Den knytter FNs bærekraftsmål til målene for denne planen på en fin måte, og er inndelt i fire hovedkapitler: Miljø og bærekraft, sosial bærekraft, økonomisk bærekraft og samarbeid. Det er også en handlingsplan som skal konkretisere tiltakene som må til for å nå målene.

Generelt om planen

Samarbeid og involvering når det gjelder temaer i denne planen er ofte avgjørende for grad av måloppnåelse. Planen viser på denne måten ambisjoner som kan bli viktige for gode resultater. Det er positivt at kommunen henvender seg bredt utover egen administrasjon, og vil spille på lag med innbyggere, næringsliv, nabokommuner og akademia.

Dokumentet er oversiktlig strukturert, med bokser som viser «vi vil» og «slik vil vi gjøre det». Vi foreslår at kapitlene kan struktureres litt mer etter tema; som at energi, materialbruk og infrastruktur kan passe bedre inn i «redusere klimaendringer»-delen enn i «sosial bærekraft».

Vi støtter kommunen i valget om at planen utarbeides som kommunedelplan etter plan- og bygningsloven. Dette sikrer at arbeidet følger faste prosedyrer og krav til medvirkning, og at den blir vedtatt politisk.

Vi foreslår at en unngår uklarheter for hva som definerer natur -, miljø-, og klimautfordringer, som i de grønne «kort fortalt»-boksene i dokumentet, med bare å kalle det «utfordringer».

Areal for klima, miljø og natur

I nasjonale forventninger blir det blant annet fremhevet at kommunene i sitt arbeid med reduksjon av klimagasser også inkluderer utslipp fra arealbruksendringer. Arealstrategier skal legges til grunn for revisjon av kommuneplanens arealdel, og er viktig grunnlagsinformasjon når det gjelder husholdning av potensielle utbyggingsområder. Kobling mellom denne planen og kommuneplanen er viktig, og vi anbefaler derfor å sikre oppfølgingspunkt rundt hvilke konsekvenser arealbruksendringer har og hvilke føringer dette bør ha for arealstrategien i kommuneplanen.

Arealendringer er blant de største truslene mot naturmangfold, og har stor betydning for en rekke miljø- og klimautfordringer. En ny rapport fra NINA belyser dette, «Naturkur er nødvendig for å nå klimamålene». Areal er et knapphetsgode, ikke minst i Sola kommune. Gjenbruk, transformasjon og fortetting må prioriteres, skal vi løse klima- og naturutfordringene. Sola kommune har i planen gode mål om å innføre klimabudsjett og føre klimaregnskap. Skal vi løse klima- og naturutfordringer bør kommunen også ha mål om å bli arealnøytral. Vi oppfordrer Sola kommune til å omtale dette i planen og ta inn i handlingsplanen et mål om å bli arealnøytral kommune, noe som kan følges opp videre i Sola sitt kommuneplanarbeid. Det kan bli et grunnlag for tverrfaglig og lokalpolitisk arbeid med både klima, natur, miljø, arealplanlegging og bærekraftig verdiskaping.

Natur- og klimakrisen henger sammen og må derfor løses sammen. I planen bør det derfor legges vekt på vinn-vinn løsninger; områder og forekomster som har verdi både for naturmangfold og for klimatilpasning/karbonlagring. Slik som våtmarksområder og skog med høg bonitet, som er viktige leveområder, viktige karbonlager og som kan bidra til å dempe flom (økosystemtjenester).

De beslutningene som tas gjennom kommunens arealplanlegging etter plan- og bygningsloven, har i sum stor betydning for hvordan naturmangfoldet blir ivaretatt. Kommuneplanens arealdel er kommunens viktigste verktøy for beslutninger om arealbruk på lang og kort sikt. Det kan vedtas føringer for å ta hensyn til verdifulle naturområder i videre planlegging og konsekvensutredning. Kommunen kan blant annet beslutte at virkninger for prioriterte områder skal utredes ved framtidige planer om utbygging. Det vil legge til rette for grundigere kunnskapsinnhenting og kvalifisert vurdering av avbøtende tiltak når det oppstår en situasjon der kommunen rent faktisk må avveie ivaretagelse av natur mot annen bruk av arealene.

Miljø og bærekraft

Stoppe klimaendringene

Kommunen ønsker tilbakemelding på målet om 55% reduksjon i klimagassutslipp fra 1990-nivå. Vi mener 55% er et greit mål foreløpig, men foreslår at kommunen legger opp til fleksibilitet, så det kan justeres ved eventuelle endringer i de nasjonale rammeverkene. Forankring i hele kommunen (administrasjon og politikk) er viktig for å nå kommunens mål, og vi har inntrykk av at det har blitt gjort en god prosess rundt dette i Sola. Planen kan gjerne vise tidlig i dokumentet hva som er hovedutslippene i Sola, samt knytte det til bygg og energi som kommer seinere i dokumentet. *Statlige planretningslinje for klima- og energiplanlegging og klimatilpasning* er ikke direkte nevnt i planen, men mye av innholdet derfra vises igjen. Likevel savner vi en samlet prognose for utviklingen av klimautslipp, jamfør pkt. 3.1.c: *Framskrivning av utslippene i kommunen om det ikke gjennomføres nye tiltak, forventet etterspørsel etter energi og forventet ny energiproduksjon. Framskrivningsperioden bør være minst ti år.*

Det er positivt at det skal knyttes klimabudsjett og -regnskap til handlings- og økonomiplanen. Kommunen kan gjerne her skissere de viktigste tiltakene som skal inn i et klimabudsjett. Målene som faktisk skal måles i klimaregnskapet burde komme tydeligere fram og stå samlet et sted. I klimaregnskapet bør det inngå mål der resultatoppnåelsen kan sammenlignes med

nabokommunene eller andre kommuner som det er aktuelt å sammenligne seg med. Det vil være ekstra bevisstgjørende og informativt når klimabudsjettet behandles samtidig med kommunens årsbudsjett.

Klimatilpasning

Her savner vi en tydeliggjøring av naturbaserte løsninger, for klimatilpasning og for andre mål i planen. Det er viktig å sette av areal og planlegge for løsninger som spiller på lag med naturen. Overvann er ikke nevnt i særlig grad, men fins i handlingsplanen. I denne sammenheng viser vi til tre-trinnsstrategien for overvannshåndtering: infiltrere-fordroye-trygge flomveier. Naturbaserte løsninger for klimatilpasning, særlig for overvannshåndtering og buffersoner langs kyst og vassdrag, vil kunne hjelpe på å oppnå også andre bærekraftsmål; som stoppe klimaendringer, øke biologisk mangfold, motvirke erosjon og avrenning av næringsstoffer, bedre folkehelse og barn- og unges oppvekstvilkår.

Langs sanddynekysten spesielt vil en kunne forvente havstigning innenfor planperioden 2031. Selv små endringer vil kunne ha radikale effekter for innenforliggende areal langs sjøen. Med omfattende sandflukt innover, trolig også byggtekniske utfordringer med hytter og anlegg som ligger i ytre sone. Dette må vektas tungt ved framtidige arealplaner om bygg og anlegg i ytre sone. Her kan vi også nevne behovet for «migrasjonsområder» for arter og naturtyper som vil endres gjennom klimaendringer.

Vannmiljø

Kantvegetasjon

«Etablere og bevare naturlige kantsoner langs vassdrag» under *Slik vil vi gjøre det* er gode mål. Vi ønsker enda mer fokus på dette, og ser gjerne et eget avsnitt om dette under eksempelvis «Tiltak i kommunen», og/eller i kapitlet om landbruk. Naturlige kantsoner er viktige å bevare og reetablere av flere årsaker: reduserer erosjon og næringsavrenning, viktige leveområder for dyre- og plantearter (hekkeplasser, vandrings- og spredningskorridor, insektproduksjon og mat til fisk og bunndyr, skjul for fisk og andre vannlevende organismer), viktig for temperaturregulering og begrenning av algevekst, vannfordroying og flomdemping, positive landskapselement m.m.

Åpne vannveier

Det er veldig bra at det legges opp til å gjenåpne lukkede vassdrag. I Regionalplan for vannforvaltning 2022-2027, som nå er ute på høring, er retningslinjene for arealplanlegging tydelige på at elver og bekker som hovedregel ikke skal lukkes, men skal bevares så nært opptil sin naturlige form som mulig, som i punkt 1.2 på side 18. Regionalplanen er også tydelig på at det for planer som berører allerede lukkede eller sterkt påvirkede vassdrag, skal vurderes om vassdraget skal gjenåpnes eller restaureres, jf. pkt. 1.3. Det er også fokus på å ta i bruk åpne vannveier som en del av overvannshåndteringen, jf. pkt. 3. Retningslinjene i Regionalplan for klimatilpasning er også tydelige på dette. Statlige planretningslinjer for klima- og energiplanlegging og klimatilpasning sier og at bevaring av naturbaserte løsninger, herunder naturlige bekker, er viktige som en del av kommunens klima-tilpasningstiltak.

Dette er viktig for både klimatilpasning og vannmiljø. Her ligger det under overskriften «*redusere næringsavrenning fra landbruket*». Det å ivareta åpne vannveier, og tilrettelegge for åpning av bekker der dette er praktisk mulig, er viktig å ha fokus på både som et klimatilpasningstiltak og som vannmiljøtiltak. Det bør derfor legges inn et eget avsnitt om det å ivareta åpne vannveier, og vurdere mulighet for gjenåpning i planer som berører lukkede bekker eller områder i sterkt påvirkede vassdrag. Avsnitt om å sikre og ivareta kanaler kan gjerne endres til å sikre og ivareta åpne vannveier. Vannveiene skal helst være mye mer enn kun en kanal for vannet. Under *slik vil vi gjøre det*

foreslår vi at det legges inn et punkt om at bekker ikke skal lukkes, og et om at gjenåpning av bekker skal vurderes. Dette står allerede i Sola kommuneplan.

Planen bør vise til utfordringene med avrenning fra Forus mot Hafrsfjord, og hvordan en ser for seg klima- og miljøvennlige løsninger her. Økende utbygging og økende nedbør vil øke belastningen på Foruskanalen. Forusplanen viser til at naturbaserte løsninger på Forus kan avhjelpe problemene. Dette er et aktuelt samarbeidsområde, som nevnt i kapittel 1.3 og 1.8, blant andre med de andre forus-kommunene og landbruket.

Det er positivt at Sola vil lage en tiltaksplan for Hafrsfjord sammen med Stavanger. Dette er et viktig ledd i arbeidet for å tilfredsstille tilstandskravene i vannforskriften, og vil trolig inkludere alle kildene til forurensning. En nødvendig implementering av planen vil være krevende. Samtidig er Hafrsfjord en terskelfjord med et snevert innløp. I forbindelse med planer for etablering av ny bro ved innløpet, ble det vha. simuleringer dokumentert en bedret vannkvalitet hvis innløpet ble utvidet. Vi anbefaler at et slik tilleggstiltak vurderes tatt med som et eget moment i arbeidet for å oppnå en bedre tilstand i Hafrsfjord. For å bedre situasjonen innen sanitæravløp og overvannshåndtering, bør arbeidet med klima og miljø samordnes med revisjon av hovedplan for avløp.

Ellers er oppfølging av hendelser et viktig tiltak, og generell oppfølging av de forurensa bekkene i kommunen og årsakene til forurensingen. Har kommunen et system for å følge opp uønskede hendelser i vassdrag? Eksisterer det en plan for å redusere den pågående forurensingen til bekkene som renner ut på strendene? Her trengs det ressurser for å følge opp, særlig for å oppnå blått-flaggstatus for Solastranda.

Grøntområder og naturmangfold

Her vil vi presisere at disse områdene, særlig myr/våtmark og skog med høg bonitet er viktige karbonlager, i tillegg til at de kan ta opp klimagasser. Bevaring av slike areal vil bidra til å nå mange av målene i denne planen. Slik sett kan FNs bærekraftsmål 3, 6, 13 og 14 også vurderes å ha med her. Det er viktig at dette blir forankret også i arealplan. Helst bør det legges opp til at slike areal også utvides, slik at kommunens utfordringer kan dra bedre nytte av naturbaserte løsninger for klimatilpasning (avrenning, vannrensing, flomdemping, buffer mot havnivåstigning). Her kan en gjerne tydeliggjøre naturbaserte løsninger i «slik vil vi gjøre det». Vi vil oppfordre til å også se på grøntarealenes klimaeffekt (fordrøying og karbonlagring) når en vurderer korridorer og hensyns-soner for arealplan. Som et utgangspunkt kan en se på www.temakart-rogaland/klima, der relevante kartlag over myr og skog er samlet.

Det er positivt at planen legger vekt på de mindre naturområdene: disse små områdene er nødvendigvis ikke viktige isolert sett, men er ekstremt viktig for nettverket av økosystem, og som viltkorridorer/vilt-rasteplasser. Føringer om insektvennlige planter er viktig, og det bør tas utgangspunkt i stedege planter/trær. Stedege arter har ofte mer pollen og nektar tilgjengelig. Mange arter som brukes i parker i dag, f.eks. rododendron, er forventet å ha et økt risikobilde i fremtiden. Videre så er mange arter vurdert til 'Ingen kjent risiko', noe som ikke betyr at de er trygge, men at vi ikke vet noe ennå.

Vi ser at som en del av energisparingen i handlingsplanen til 2.2 er det et tiltak om å skifte ut belysningen i kommunen til LED-belysning. Det er et bra tiltak, og i den sammenheng oppfordrer vi til å også vurdere belysning i forhold til lysforurensing. Ved utskifting av gatelys bør lysets påvirkning på plante- og dyreliv (og folk) tas i betraktning, og en bør sørge for minst mulig lysforstyrrelser. Mye kan oppnås med enkle midler, som gjennomtenkt design av utebelysning. Å skjerme lyskilden slik at

lyset bare treffer gangveien og ikke lyser oppover. Å bruke riktig type lys, og bare lyse opp på tider det trengs. Viser ellers til *Bevar Mørket* sin veileder for lysforurensing (bevarmorket.no/ressurser/)

Landbruk

Gjødselspredning

Kommunen har presentert en rekke tiltak for å bedre vannmiljøet i forhold til landbruk. Punktet om økt presisjon i gjødsling og oppfølging av gjødselplaner, er et av de viktigste tiltakene innenfor kommunens myndighetsområde i forhold til å kartlegge gjødselbelastning og gjødselbruk. Planen nevner spredning av husdyrgjødsel om høsten, og i handlingsplanen lokal forskrift i 2022.

Kommunene på Jæren har en egen forskrift (<https://lovdata.no/dokument/LF/forskrift/2018-05-24-1037>) som skal avgrense høstspredning av gjødsel. Sola bør vurdere å bruke denne forskriften, som alt ligger klar med tydelige føringer.

Skog

Vi vil påpeke forskjellen mellom begrepene jordbruk og landbruk, i sistnevnte inngår også skogbruk. Skogbruket er en del av landbruket, og bidrar til karbonbinding, naturmangfold, variert landskapsbilde og rekreasjon. Sola har lite skogbruk, men med tanke på skogen sin rolle i klimasammenheng er det et tema som likevel bør nevnes i en klima- og miljøplan.

Skogarealer som blir hogd i tett befolkede og/eller intensive jordbruksområder er utsatt for omdisponering til andre formål som jordbruk og utbygging. I praksis blir dette avskoging da totalareal med produktiv skog reduseres. I forskrift om bærekraftig skogbruk står det i § 6 at «Skogeieren skal sørge for tilfredsstillende forynging etter hogst». Det er dermed en plikt å sørge for at det kommer ny skog etter hogst, og å informere og veilede grunneiere om dette temaet er et godt klimatiltak og et tiltak for å hindre avskoging i Sola.

Tettsted og transport

Fortetting er viktig for å gi rom til klima-, miljø- og naturverdier, men innebærer utfordringer. Bygging innenfra og ut i hvert tettsted, og sikring av rett virksomhet på rett plass, gir store klima- og miljøgevinster. Tetthet og lokalisering er tatt opp som oppfølgingspunkt i handlingsplanen. I gjeldende kommuneplan er det føringer for lokaliseringstyping. Vi anbefaler ved rullering av kommende kommuneplan at det også legges inn retningslinjer for utbygging av boliger i samsvar med prinsippene innenfra og ut, som blir koblet opp mot områder med god kollektivdekning. Vi anbefaler at det settes konkrete mål som er enkle å følge opp for å sikre at hovedveksten av boliger gjøres innenfor prioriterte områder. Dette kan være et oppfølgingspunkt i handlingsdelen.

Videre anbefaler vi å vurdere å utarbeide klimakriterier, som legges fram som beslutningsgrunnlag i planprosesser. Planforslag kan på den måten redegjøre for hvordan det tilrettelegges for at utbyggingsprosjekt kan bidra til å ha lavere klimagassutslipp, og hvordan prosjektet er tilpasset et endret klima. Flere planforslag redegjør allerede for dette indirekte, men ved å samle informasjonen vil man enklere kunne adressere gjennomgående utfordringer og finne gode løsninger.

Sola kommune har jobbet godt og systematisk med kollektivnett og hovednett for sykkel. Viktige forbindelser bør gis høy prioritert for planavklaring og videre realisering/budsjettering.

På Miljøutfordringer i denne delen mener vi det er viktig å gi rom til vannveier og til bynatur; «sikre naturmiljøene i urbaniseringen» og «sikre vannmiljø i urbaniseringen». Dette har som nevnt i andre kapitler mange fordeler for folk, klimatilpasning og natur.

Reduksjon og gjenbruk av masser er et viktig sirkulærøkonomisk prinsipp. I dag er trolig den mest brukte løsningen deponering av massene. Dette er en kompleks problemstilling som krever gode regionale grep og ordninger for å løses. Det er imidlertid flere tiltak som kan gjøres kommunalt. Sola har i dag flere bestemmelser i kommuneplanen som gir føringer for massebalanse og krav om massedisponeringsplan. Vi minner om at det må legges ved en livssyklusanalyse i disse planene, samt i dispensasjonssøknader. Det bør også legges inn et oppfølgingspunkt som sikrer en mer overordna tilnærming til gjenbruk av overskuddsmassene.

Energi og materialbruk i bygg og anlegg

Under dette kapittelet har muligens det som handler om materialbruk falt ut, her bør en få inn noe om materialvalg. Vi savner generelt en rød tråd i mål, gjennomføring og tiltak.

Det er bra at Sola vil øke bruken av lokale energiresurser slik det står under «Vi vil». Bioenergi er en lokal energiresurs som er fornybar, og som bør bli nevnt på lik linje med solceller og biogass. Bruk av bioenergi fra flis eller andre organiske materialer vil kunne skape lokale/regionale arbeidsplasser, i motsetning til for eksempel solceller.

Målet om å «øke andelen klimavennlige og energismarte bygg» som står under «Vi vil», er noe vagt, selv om det er bra at det er med. Det er heller ikke fulgt opp under «Slik måler vi utviklingen». Under «Slik vil vi gjøre det» står «Satse på klimavennlige og energismarte bygg», men det er heller ikke fulgt opp konkret. Under «Etterspørre fjernvarmeanlegg til aktuelle deler av kommunen, og mer Biogass», kan også bioenergi tas med.

Det er veldig bra at klimavennlige og holdbare materialer i kommunale bygg ligger under «Vi vil». Dette målet kommer ikke helt fram i «Slik vil vi gjøre det» og «Slik måler vi utviklingen». Planen kan gjerne tydeliggjøre ambisjoner om gjenbruk, renovering og klimavennlige materialer.

Økonomisk bærekraft og samarbeid

Klima- og miljøplanen legger mye vekt på samarbeid med næringslivet, noe som kan bidra godt til den grønne omstillingen i regionen. I denne sammenhengen kan en gjerne bruke begrepet klimarisiko, som kommunalbanken har en grei innføring i her: <https://klimarisiko.kbn.com/regioner/rogaland/sola/>. Her kan en se en vurdering av hvordan klimagassutslipp, klimaendringer, investeringer og næringssammensetning kan påvirke risikobildet for Sola i tida framover.

Kommunestruktur: Det er mange av de utfordringene som står beskrevet i kommunedelplanen som krever praktisk samarbeid med nabokommunene for å lykkes. I handlingsplanen står det for eksempel oppført flere planarbeid som skal utføres i samarbeid med nabokommuner. Et mål kan være å etablere flere formaliserte samarbeid med nabokommunene om å løse felles klima- og miljøutfordringer.

Handlingsplan

Denne er oversiktlig og strukturert, og binder sammen mål i planen med FNs bærekraftsmål på en god måte. Handlingsplanen er ambisiøs med 163 punkter som skal følges opp av i hovedsak kommunen som myndighetsutøver og samfunnsutvikler, innenfor en kort tidshorison. Av disse skal 59 følges opp i 2021 og 17 i 2022 og 70 av punktene skal være kontinuerlige/løpende. De øvrige punktene skal initieres og gjøres løpende eller fullføres i løpet av få år.

Vi vet ikke hvor mye av arbeidet som er etablert per i dag, men det vil trolig være ressurskrevende for kommunen å initiere prosessene og koordinere oppfølgingen. Vi ser klart at punktet som gjelder «Styrke arbeidet med klima og miljø innenfor landbruk med en ny stilling» vil være et viktig punkt i inneværende år. Samtidig vil ansvaret være fordelt på mange og gjerne mest på arealbruk, eiendom og kommunalteknikk. For kommunen vil det være et viktig grep å konkretisere arbeidet mot de 163 målene i handlingsplanen samt ha en form for prosjektorganisering som står for gjennomføringen.

1.1. Bekjempe klimaendringene bør ha litt flere konkrete mål enn bare klimabudsjett. Særlig foreslår vi hvordan arealbruk påvirker utslipp, og punktene om energi og materialbruk fra kapittel 3.

1.8. Grøntområder og naturmangfold -Her mener vi en godt kan konkretisere i større grad. Som hvordan en skal ta hensyn til natur-mangfold i arealplansaker, og bevare områder med naturlig vegetasjon. I denne sammenheng viser vi til *Fysisk kompensasjon*; hvordan Statens vegvesen jobber for å kompensere fysisk for viktige funksjoner i jordbruks- og naturområder som går tapt: www.vegvesen.no/fag/fokusomrader/miljo+og+omgivelser/Naturmangfold/fysisk-kompensasjon.

Vi vil også oppfordre til å konkretisere mål om at grøntanlegg skal ha mest mulig arts mangfold av planter. Dette sikrer mattilgang for flest mulig insektarter over hele sommeren, og en mattilgang hvor næringen er tilpasset insektenes behov for pollen og nektar. Tiltak om insekthotell er vel og bra, men naturlige insekthotell er å øke mengden dødved. Neste tiltak om dyre-/insektsvennlige biotoper er fin, og her kan en vurdere å innføre retningslinje om at ved fjerning av trevegetasjon i grøntområder så skal den døde veden legges i tilgrensede områder. Dette utgjør også ofte en viktig og positiv del av folks naturopplevelse. Å beholde dødved i nærområdet er en naturbasert løsning som medfører lavere driftskostnader også for punktet «naturlige grønne områder». Når det gjelder å bekjempe fremmede arter vil vi legge til at dette også gjelder kjæledyr som blir satt ut i naturen.

1.9 Landbruk: Mål om å «Alltid vurdere tre eller andre bærekraftige byggematerialer i nybygg» er et veldig godt tiltak for klima og miljø, som vil ha ringvirkninger til andre kommuner og bidra til å øke etterspørselen etter klima/miljøvennlige løsninger. Også her kan tiltak med annen type fornybar energi inkluderes, som for eksempel bioenergi.

Det kan godt tas inn et tiltak som går på skogbruk, som «følge opp hogstareal og informere om plikten til å foryngte etter hogst».

Punktet om kantsoner og Regionalt RMP kan gjerne utvides til å gjelde flere typer tilskudd. Kommunen kan også bruke tildeling av tilskudd generelt, f.eks. for drenering, til å sette vilkår som kan bedre vannkvalitet i tilgrensende vannforekomster. Dette gjelder også for tiltak for sedimentering og SMIL. Det er positivt at Sola vil jobbe for å kartlegge kapasiteten på gjødsellager, og stimulere til tette tak på lager for flytende gjødsel.

Mål om å «Informere om støtteordninger for ENØK tiltak og fornybar energi i landbruket til oppvarming» er veldig bra.

2.2. Energi og materialbruk -Det bare ett mål i denne bolken og det går på energi. Siden det er ønske om å satse på klimavennlige bygg bør også konstruksjon, materialvalg og andre momenter tas med også her. Det kan være: «Oppfordre til bruk av tre eller andre bærekraftige byggematerialer i nybygg», som i neste bolk.

Det mange gode og konkrete mål her. Målene i handlingsplanen kan gjerne knyttes tettere opp mot tiltakene i de ulike kapitlene av planen; «Slik vil vi gjøre det».

Til slutt

Vi vil rose Sola for å sette klima og miljø på dagsorden, med en plan som vil noe med klima og miljø, og favner bredt. Planen er et godt dokument, som med justeringer etter høringsrunden vil bli enda bedre. Vi ønsker kommunen lykke til med siste innspurt, og med oppfølging av viktige tiltak i handlingsplanen framover. Videre ser vi fram mot en konstruktiv kommuneplanprosess framover, der gode tema og tiltak fra denne planen blir innarbeidet på en god måte i arealavklaringer, hensynssoner, bestemmelser og retningslinjer. Hvis det er behov for ytterligere avklaringer innen våre sektoransvar er det bare å ta kontakt.

Med hilsen

Lone M. Solheim
statsforvalter

Marit Sundsvik Bendixen
fylkesmiljøvernssjef

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

Rogaland fylkeskommune Postboks 130 4001 Stavanger